

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **statutární město Ústí nad Labem**, se sídlem Velká Hradební 2336/8, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2015, čj. MF-28132/2014/12, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 10. 2017, čj. 15 Af 34/2015-84,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Statutární město Ústí nad Labem (žalobce) uzavřelo dne 3. 2. 2010 s Regionální radou regionu soudržnosti Severozápad (RRSZ) smlouvu o poskytnutí dotace z jejích rozpočtových prostředků. V souladu s touto smlouvou byla městu vyplacena dotace ve výši 159 538 747,94 Kč za účelem financování projektu s názvem Revitalizace Domu kultury – část C, D. Žalobce použil část dotace k zadání veřejné zakázky malého rozsahu na koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi. Při kontrole projektu, iniciované Ministerstvem financí (žalovaným), zjistil auditní orgán dvě pochybení, kterých

se město při provádění projektu dopustilo. Druhé z nich spočívalo v tom, že žalobce stanovil uchazečům povinnost předložit tzv. prohlášení o bezdlužnosti vůči žalobci. V uložení této povinnosti auditní orgán shledal porušení § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, podle kterého musí zadavatel při zadávání zakázek malého rozsahu zachovávat mj. zásadu zákazu diskriminace.

[2] RRSZ kvalifikovala tato pochybení jako porušení dotačních podmínek a rozpočtové kázně podle § 22 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. RRSZ proto vydala dne 7. 1. 2014 platební výměr, kterým uložila žalobci odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 816 129 Kč. RRSZ poté dne 21. 1. 2014 vyhověla žalobcově žádosti a prominula mu 90 % vyměřeného odvodu. Žalobce podal také odvolání proti platebnímu výměru, o němž rozhodl žalovaný dne 30. 1. 2014 tak, že jej zamítl a potvrdil platební výměr. Podle žalovaného nebylo možné vyloučit, že povinnost předložit prohlášení o bezdlužnosti ovlivnila okruh uchazečů o veřejnou zakázku malého rozsahu, a tím i výběr nejvhodnější nabídky. Žalobce se tak provinil proti zákazu diskriminace podle § 6 zákona o veřejných zakázkách.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, o které krajský soud rozhodl dne 25. 10. 2017 tak, že rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Přisvědčil námitce, podle níž byl odvod původně stanoven v nepřiměřené výši. Podle soudu musejí být všechna kritéria pro stanovení výše odvodu brána v potaz již při vyměřování odvodu, nikoliv až při rozhodování o prominutí části odvodu. Soud se rovněž ztotožnil s námitkou, že požadavkem na předložení čestného prohlášení o bezdlužnosti se žalobce nedopustil porušení zákazu diskriminace.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobce

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost. Krajský soud podle něj nesprávně posoudil právní otázku, zda požadavek na předložení čestného prohlášení o bezdlužnosti vůči zadavateli (žalobci) představuje porušení povinností vyplývajících žalobci ze smlouvy o poskytnutí dotace (tj. také zákazu diskriminace), a tedy i porušení rozpočtové kázně.

[5] Stěžovatel je přesvědčen, že bezdlužnost dodavatele vůči zadavateli zakázky nijak nesouvisí s předmětem veřejné zakázky a nemá žádnou vypovídací hodnotu. Dluh vzniklý ze soukromoprávní smlouvy je pouze soukromoprávní povahy a nelze jej dávat do souvislosti se schopností uchazeče plnit předmět nového závazku vzniklého na základě veřejné zakázky. Stěžovatel také nepovažuje za podstatné, že žádný uchazeč nebyl vyloučen kvůli nedoloženému čestnému prohlášení. Samotný požadavek totiž mohl odradit některé uchazeče od předložení nabídky, protože nebyli schopni doložit toto čestné prohlášení a z pochopitelných důvodů se domnívali, že nemohou ve výběrovém řízení uspět. Stěžovatel rovněž vyjádřil obavy, že by požadavek na předložení čestného prohlášení o bezdlužnosti mohl vést k vytváření umělých soukromoprávních sporů o dlužnou částku s cílem vyloučit tohoto uchazeče z dalších veřejných zakázek.

pokračování

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že Pokyny pro zadávání dotace ani Příručka pro příjemce dotace nezakazují vyžadovat v rámci řízení o veřejné zakázce čestné prohlášení o bezdlužnosti. Rovněž je přesvědčen, že neporušil zákaz diskriminace. Žalobce vyzdvihl odlišnost veřejných zakázek malého rozsahu od podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek, na které se zákon o veřejných zakázkách použije v plném rozsahu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Stejnou otázkou, jaká je předmětem tohoto řízení, se NSS zabýval již v rozsudku ze dne 29. 5. 2018, čj. 2 Afs 375/2017-30. Na tento rozsudek NSS odkazuje a dále jen stručně shrnuje úvahy, které považuje pro tuto věc za podstatné.

[9] Stěžovatel argumentuje tím, že zadavatel by u veřejné zakázky neměl vyžadovat splnění předpokladů, které vypovídají pouze o jeho *soukromoprávním* vztahu se zadavatelem. Proti tomu ale NSS zdůrazňuje, že veřejné zakázky malého rozsahu nepodléhají automaticky (§ 18 odst. 5 zákona o veřejných zakázkách) ustanovením tohoto zákona: zadavatel je povinen dodržet pouze zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace stanovené v § 6. Zadavatel má tedy u tohoto typu veřejné zakázky větší volnost, a proto může určit i jiné požadavky na uchazeče, než jaké stanoví zákon. Žádné ustanovení zákona přitom nezakazuje požadovat čestné prohlášení o bezdlužnosti.

[10] NSS souhlasí s krajským soudem v tom, že tento požadavek není nijak svévolný či absurdní, protože určitým způsobem (byť ne komplexně) vypovídá o uchazečově platební morálce a o jeho spolehlivosti ve vztazích se smluvními partnery. Je přirozené a logické nezadávat veřejnou zakázku někomu, s kým nemá zadavatel vyrovnané účty.

[11] Stěžovatelův poukaz na rozsah kvalifikačních předpokladů podle § 50 odst. 3 zákona o veřejných zakázkách (*Veřejný zadavatel je povinen omezit rozsah požadované kvalifikace pouze na informace a doklady bezprostředně související s předmětem veřejné zakázky*) není příléhavý právě proto, že v této věci jde o veřejné zakázky malého rozsahu, u nichž si zadavatel stanoví svá vlastní pravidla podle svého uvážení.

[12] Zákaz diskriminace není požadavkem na čestné prohlášení o bezdlužnosti porušen, protože povinnost předložit čestné prohlášení byla upravena v zadávací dokumentaci, mohli se s ní seznámit všichni potenciální uchazeči a platila pro všechny stejně. Pokud někteří z uchazečů měli v té době nesplacený dluh vůči zadavateli nebo jeho příspěvkovým organizacím, mohli jej včas splatit, aby vyhověli tomuto požadavku a mohli se o zakázku ucházet.

[13] Stěžovatelčinu obavu z vytváření umělých sporů o dlužnou částku, jejichž skutečným cílem by bylo vyřadit určitého zájemce ze zadávacího řízení (či neumožnit mu vstup do něj), považuje NSS za spekulativní. Z ničeho neplyne, že by tato hypotetická situace nastala i v této věci. Pokud by zadavatel promyšleně a s vhodným načasováním (tj. v souvislosti se zadávacím řízením) začal vyvolávat s potenciálním či již přihlášeným uchazečem soukromoprávní pře o částku, která by mezi nimi byla sporná, nemohl by soud při přezkumu zadávacího řízení takovému jednání poskytnout ochranu. Kritérium (soukromoprávní) bezdlužnosti má svůj rozumný důvod i v oblasti veřejných zakázek, zadavatel je však pochopitelně nemůže zneužívat. Nic takového ale NSS v této věci neshledal. Uzavírá proto, že zadavatel neporušil zásadu zákazu diskriminace.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož NSS neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobci pak v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu